

Energiatakarékossági ötletek...

szolgáltató társaságok részvényeit.

Az *energiatakarékosság* és a *környezetvédelem* együttesen a világ valamennyi fejlett országában előtérbe került, részévé vált a politikának, a társadalom által igényelt és elfogadott céloknak, de az emberek mindennapi életének is. Sajnos a jelenleg ismert energia-előállítási és -felhasználási módok zömében szennyez a környezetet, márpedig az egészség és a jövő generációira hagyott örökség felértékelődött. Ezen szemlélet azokban az országokban is be fog következni, ahol ennek különféle okok miatt ma még nem tulajdonítanak különösebb jelentőséget. Ténykérdés, hogy *meglévő erőműveink hatásfoka nem kedvező*. A legjobb hazai szénerőművek hatásfoka sem éri el a 28 százalékot, amikor Európában már néhol erősen közelítenek az ötven százalékhoz. Ebből következik, hogy a nemzetgazdaság érdeke nem a rekonstrukció, hanem sokkal inkább – a telephelyi adottságok kihasználásával – a korszerűsítés. A hazai erőműrendszer fejlesztését célzó *megújító program* megvalósítása a villamosenergia termelés vonatkozásában átlagosan hét százalékos hatásfokajánlást eredményezhet. Ezen hatékonyság javulás a tüzelőanyagigény értelemszerű csökkenésén kívül összességében költségmegtakarítást jelent, ám egyúttal az erőművi károsanyag-kibocsátás csökkentésével jár, megkímélve az utóbbi években jogosan felértékelődött környezetünket.

Lehet kevesebb a villanyszámla!

Tarifaemelés évadján van okunk tartani a díjbeszedő megjelenésétől. Nem vitás, mára az áramdíj olyan összegre terebélyesedett, ami komoly felülvizsgálatra kényszerít bennünket eddigi fogyasztási szokásainkat illetően. Egyebek között *figyelmes*

takarékosságra ösztönöz, ami természetesen nem jelent automatikus lemondást a komfortról, sőt a magatartás és a szokások megváltoztatása még növelheti is a kényelmet. Igen, bármennyire hihetetlen az állítás, a villany tudatos használatával ez lehetséges, amit írásunkban igyekszünk is bizonyítani.

Mindenekelőtt tudnunk kell, *miből áll össze a villanyszámlán szereplő elfogyasztott árammennyiség*, a kilowattórák száma. A háztartás villanyfogyasztását a család körülményei és szokásai határozzák meg, ami mindenütt más és más. Viszont a háztartási készülékek áramfogyasztását mindenki ki tudja számítani, mivel annak adattábláján a gyártó feltünteti a teljesítményt. Vagyis az áramfogyasztás kWh-ban egyenlő: a villamos teljesítmény kilowattban szorozva a bekapcsolás időtartamával, órákban. A legtöbb készülék azonban nem egyforma teljesítménnyel üzemel a bekapcsolás ideje alatt, így ez a számítási mód szinte csak a világításra ad helyes eredményt: egy 60 W (0,06 kW)-os izzólámpa fogyasztása például száz órányi világítás alatt 6 kWh (0,06 kWx100 óra). Egy átlagos 3,3 kW-os automata mosógép viszont a bő két órás főzőprogramja során csaknem egy kilowattórával kevesebb áramot fogyaszt a szakemberek felmérése alapján. Ennek oka, hogy a mosóvíz felmelegítése a teljes teljesítménnyel történik, míg a többi munkafázis (mosás, öblítés és centrifugálás) sokkal kevesebb energiát igényel. Magyarán: a szabályozható készülékek (villanyvasaló, hűtőszekrény stb.) számításánál eképpen kell gondolkoznunk.

Egyébként a fogyasztásról a legmegbízhatóbb tájékoztatást a *használati utasításokban* általában megtaláljuk. Az is igaz, hogy ezek az értékek meghatározott mérési körülmények esetén érvényesek,

ezért a tényleges használat során ettől eltérő fogyasztás is lehetséges. A készülékek vásárlásakor ne csak a márka és az ár befolyásolja döntésünket, a gyártó által közölt *fogyasztási értékek összehasonlításával* kiválaszthatjuk a legtakarékosabban működő árut.

Az ésszerűbb energiatakarékosságra egyik gyakorlati tapasztalat lehet, ha a fürdés helyett inkább zuhanyozunk, ami nemkülönben egészségügyi szempontokból is indokoltabb. A mosogatásnál pedig hideg vízzel öblítünk. Figyeljünk arra, hogy a melegvíztároló (bojler) hőmérsékletét maximum 60 °C-ra állítsuk be a kisebb fogyasztás és vízkölerakódás miatt, sőt hosszabb távollét esetén kapcsoljuk azt ki. Forgódobos mosógépnél használjuk ki a forgódob teljes kapacitását, hogy ne vesszen kárba az energia. Az alacsonyabb hőmérsékleten való mosás is kevesebb áramfelhasználást jelent.

A hűtőszekrényt a lakás leghűvösebb helyére állítsuk, a megadott távolságra a faltól, hogy a hátsó hőcserélőn szabadon áramolhasson a levegő. A hűtőszekrényben ne legyen -7 °C-nál hidegebb. Ne tartuk szűkségtelenül sokáig nyitva a hűtőszekrény ajtaját, mert sok meleg és nedves levegő kerülhet bele, ami nem kívánatos.

Energiatakarékos fényforrások pormentes alkalmazásával, kompakt és normál fénycsövekkel, halogénnel jelentős megtakarítás érhető el a hagyományos villanyégőkkel szemben, különösen ott, ahol naponta több órán keresztül megszakítás nélkül szükséges a világítás. Érdemes a lakás falait és mennyezetét világosra festeni. Ajánlatos fényvisszaverő lámpaernyőt használni a hatékonyság érdekében, lehetőleg irányítható kivitelben.

A mikrohullámú sütő már nem luxus, sőt áramot lehet

vele megtakarítani megfontolt használattal. A laposan elhelyezett ételadag gyorsabban melegszik, mint a feltornyozott. A tárolóedényben végzett felolvasztással időt és áramot takarítunk meg. Az utóbbi évtized immáron közkedvelt találmányát a legtöbb családban főleg a készételek melegítésére használják, pedig a főzési üzemeléssel az elektromos tűzhelyhez viszonyítva akár hetven százalékos megtakarítás is elérhető.

Alapvetően sokat megtakaríthatunk csupán azzal, hogy feleslegesen nem üzemeltetjük a televíziót és bármely fogyasztót, s egyáltalán rövid időre lehetőleg ne kapcsolgassuk készülékeinket.

A villanytűzhellyel kapcsolatosan néhány jó tanács: a főzőedényeket mindig fedjük le, lehetőleg energiatakarékos (sötét színű) lábasokat és fazekakat használjunk, szeressük továbbra is a több évtizedes múltú kuktáedényünket, a tűzhely gázrőzsáit rendszeresen tisztítsuk meg, s ne nyitogassuk a sütő ajtaját.

* * *

Köztudott, hogy a hazai erőművekben porleválasztók beépítésével nagy mértékben csökkentették a levegő villamosenergia-termelés miatti károsanyag termelést. Ennek ellenére természetesen a növekvő villanyfogyasztás rontja a környezetet. Mint ismeretes, a környezetvédelem nagy beruházásokat kíván és járulékos üzemelteléseket okoz, ezért olyan fontos a villannyal takarékosan bánni. Az energiával takarékoskodva ugyanis kevesebbet kell termelni, következképpen tisztább lesz a víz és a levegő, kevésbé melegszik fel a légkör. Magyarán: a feltétlenül szükséges energiatakarékossággal nemcsak kevesebb pénzt kell kiadnunk e nehéz gazdasági helyzetünkben, hanem egyben segítünk is egy egészségesebb környezet fennmaradásában.

☛ Szalay Attila